

L'aposta de la UB per la publicació en Accés Obert

SETMANA DE L'ACCÉS OBERT
18 al 22 d'octubre de 2010

Rosa Zaborras/zaborras@ub.edu
Manel Ibanez/m.ibanez@ub.edu

Sumari

- Iniciativa Open Accés (OAI)
- Declaracions BBB
- Via Verda: Dipòsits Digitals: Autoarxiu
- Via Daurada: Revistes en Accés Obert
- Publicar en obert: **PLoS, BioMed Central, Springer Open**
- COPE: Compact For Open-Access Publishing Equity
- Ajuts UB - OA

Introducció

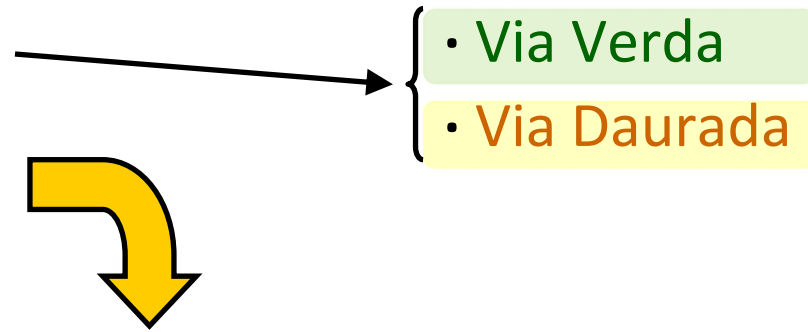

- El sistema de publicació tradicional resulta costós i inviable:
 - Accés restringit a la producció científica
 - Els investigadors i les agències financeres han de pagar doblement pels treballs publicats
- Internet fa possible difondre de manera més àgil i ràpida -i fins i tot democratitzar- la informació científica

Declaracions BBB

- **Moviment científic** davant l'augment del cost de les subscripcions i d'un sistema injust de difusió del coneixement
- Tres **declaracions fonamentals** que consoliden l'**OA**
 - [Budapest \(des. 2001\)](#)
 - [Bethesda \(abr. 2003\)](#)
 - [Berlin \(oct. 2003\)](#)
 - **Compromís de les institucions de fomentar l'accés obert** a la producció científica dels seus membres o finançada amb els seus fons.
- **2009: La UB signa l'acord de Berlin**

3 Principis OA

- A partir de les trobades a **Bethesda i Berlin (2003)**, es defineix **què és una revista en Accés Obert**

- Accés gratuït a la producció científica, sense restriccions legals ni tècniques (accés lliure)
- Reconeixement de l'autoria
- Respectar la integritat de l'obra

Via Verda

- **Autoarxiu: Dipòsits Digitals (DD)**
- Tipologia:
 - **Temàtics** : Pubmed Central
 - **Institucionals** : DD de la UB
 - **Cooperatius**: RACO, TDX, RECERCAT, MDX
- Informació recuperable i interoperable amb **estàndards OAI**:
 - Google, Google scholar, Scopus-Sciverse, OAISTER, Driver, Recolecta, etc.

Dipòsits Temàtics

- Recullen articles, informes, dades i material complementari d'un àmbit determinat
 - [PubMed Central \(PMC\)](#): Biomedicina:
Investigacions finançades amb fons públics (NIH-US) i articles facilitats per les editorials amb diferents condicions d'accés ([Consolidated Appropriations Act, 2008](#))

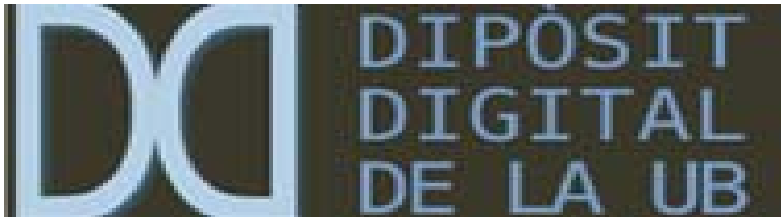

Dipòsits Institucionals

- **Objectiu:** contenir, gestionar, preservar, difondre i facilitar l'accés a la producció intel·lectual d'una institució i dels seus membres
 - [Dipòsit Digital de la UB](#)

Dipòsits Cooperatius

- Creats i gestionats per institucions, associacions o organismes col·lectius, apleguen contingut documental generat a les diverses entitats membres

- Articles de revistes científiques, culturals i erudites catalanes

- Tesis doctorals llegides a les universitats de Catalunya i altres comunitats autònomes

- Literatura grisa de recerca, preprints, congressos, informes,... de les universitats i centres d'investigació catalans

- Materials i recursos digitals resultants de l'activitat docent a les universitats membres del CBUC

DD de la UB

Col·leccions:

- **Docència:**
 - OMADO (Objetes i materials docents)
 - RIDOC (Recursos d'informació per a la docència)
- **Institucional** (memòries, discursos, etc.)
- **Treballs de l'alumnat** (IL3)
- **Mediateca** (documents audiovisuals)
- **Recerca:** Actualment recull tota la producció dels membres UB en accés obert (informes, investigacions, articles de revistes científiques, de **BiomedCentral**, etc.)

DD de la UB

Col·lecció de Recerca

- Articles d'investigadors afiliats a la UB publicats a revistes en accés obert (p.e. BioMed Central)
- Augmenta la visibilitat i la recuperació de la producció científica de la comunitat UB, i la preserva
- Futur immediat: DD-UB i GREC totalment vinculats: curricula + PDF + altres fitxers

DD de la UB

Autoarxiu

- Els investigadors incorporen la seva producció científica al DD:
 - **Publicacions de Pagament:** Cal consultar prèviament les polítiques, permisos i condicions de cada revista:
 - [SHERPA/RoMEO](#) (mundial)
 - [DULCINEA](#) (Espanya)
 - El **Copyright** segueix en **propietat de l'editor**
 - El 90% de les revistes permeten l'autoarxiu. En tot cas, es pot arribar a un acord amb l'editorial ([ODC](#)- UB)
 - **Publicacions en Accés Obert:** Cap impediment
 - El **Copyright** queda en **propietat de l'autor**

Via Daurada

- Publicar en **revistes d'Accés Obert**
- Les condicions econòmiques i legals les imposa cada revista (no totes compleixen estrictament la definició de Berlin)
- [DOAJ \(Directory of Open Access Journals\)](#)

DOAJ DIRECTORY OF
OPEN ACCESS
JOURNALS

3 Models de Revista

- **PAGAMENT:** L'editorial obté els seus guanys a partir de les subscripcions (institucions) o del preu de descàrrega per article (usuaris individuals). L'autor transfereix el copyright a l'editorial. Ex: Springer, Elsevier, Ebsco, Kluwer,...
- **ACCÉS OBERT:** L'autor o entitat financera de la investigació paga a l'editorial les despeses de gestió, processament i edició de l'article. L'autor manté el copyright. Ex: BioMed Central
- **MODEL HÍBRID:** Revista on-line de pagament (i que no es troba al DOAJ) ofereix, a l'autor o la institució, la possibilitat de publicar en accés obert. La revista segueix sent de subscripció, però s'hi poden trobar alguns articles en accés obert. Ex: Springer, Elsevier,...

Model OA

- **NO COMERCIAL:** Organitzacions, Fundacions, Associacions, etc., sense ànim de lucre. El preu per publicar s'ajusta al cost real, sense càrrega de beneficis. Entre els seus objectius hi ha l'afany divulgatiu, que la producció científica sigui un recurs públic. Ex: [PLoS \(Public Library of Science\)](#)
- **COMERCIAL:** L'empresa editorial aposta per aquest nou model de publicació, que cada cop va guanyant més força. Accepta les nova realitat i s'hi amotlla de manera creativa. El nou model resulta també econòmicament viable. Ex: BioMed Central, Springer Open

BioMed Central

- **Editorial pionera** en l'edició de revistes on-line en **accés obert**: especialitzada en ciència, tecnologia i biomedicina
- **Accés obert** = comunicació ràpida, àmplia i eficient dels resultats de la recerca
- **L'Autor** atorga la llicència de publicar i difondre, però **NO cedeix els drets d'autor**

BioMed Central

- Adquirit per **Springer** (2008): aposta pel canvi en el món editorial
- Publica 206 revistes arbitrades
- Algunes d'elles tenen [factor d'impacte](#):
 - Genome biology 6.63
 - Molecular Cancer 4.16
 - BMC Biology 5.64
 - Critical care 4.93

BioMed Central

www.biomedcentral.com

The screenshot shows the BioMed Central website interface. At the top left is the logo and tagline. A navigation bar contains links for home, journals A-Z, subject areas, advanced search, authors, reviewers, libraries, about, and my BioMed Central. A 'Quick Search' box is on the left with a search input field and a 'Go!' button. Below it are radio buttons for BioMed Central, PubMed Central, and PubMed. A 'SUBMIT A MANUSCRIPT' button is also present. The main content area is divided into two columns. The left column features a 'Welcome to BioMed Central' message, followed by a 'From the BioMed Central blog' section with three article teasers: 'EvoDevo is now accepting submissions!', 'How should governments respond to the new era of medical genomics?', and 'BioMed Central at NCRI 2009 and Sage bionetworks'. The right column features a 'Featured articles' section with three article teasers: 'Topical botulinum toxin treats rhinitis', 'XMRV absent from German prostate tumors', and 'Feasibility of infection control at school'. Each article teaser includes a small image and a link to the full article.

Springer

Springer Open Choice

- Model **híbrid**: Les publicacions de pagament poden incloure articles en accés obert
- L'autor pot optar per publicar el seu article en accés obert dins d'una publicació de pagament
- L'autor conserva el copyright
- La versió publicada de l'article pot ser arxivada al dipòsit institucional
- Accés públic immediat des del dipòsit institucional

Springer

SpringerOpen[®]

- Model plenament **Open Access**
- Nova col·lecció de revistes OA, diferenciada de la de BioMed Central (també del grup Springer)
- Els nous títols ja són oberts a la tramesa d'articles
- Serveis editorials, exactament els mateixos que a les revistes de pagament
- Disponible **a partir de 2011**

Avantatges de publicar a revistes OA

- Els drets d'autor no es transfereixen a l'editor
- [Llicències Creative Commons](#)
- Es respecta igualment la integritat de l'obra
- Rigorós procés editorial, igual que a les revistes de pagament (arbitratge)
- No es té només en compte l'índex d'impacte ISI, sinó també altres índexs, p.e. SCOPUS, i índex H
- Augment del reconeixement i del prestigi de l'autor
- Es permet la difusió, lectura, descàrrega, impressió, còpia i elaboració de treballs derivats, sense cost
- Major rapidesa, visibilitat i accessibilitat a la informació científica (democratització de la informació)
- Usuari amb accés lliure i gratuït a la informació, sense condicionants econòmics
- Optimització de la despesa a les institucions acadèmiques i organismes financers
- La inversió pública reverteix socialment
- Progrés científic més dinàmic

Quan costa publicar a revistes OA?

- El cost de publicació l'assumeix qui publica, sigui l'autor o la institució que finança la recerca
P.e: [Wellcome trust](#)
- Exemple de les [quotes de BioMed Central](#):
 - Prepay Membership
 - Supporter Membership
- La UB és supporter member: 15 % descompte per als autors amb afiliació a la UB
- Cada revista té el seu cost (1000-2500 €, aprox.). Algunes tenen cost 0

Pacte per l'Equitat

OBJECTIUS

- Tractament equitatiu, per part de les universitats i entitats financeres, per als dos models de publicació (pagament i accés obert)
- Augmentar el suport a la publicació en accés obert per equilibrar la despesa entre aquest model i el de subscripció

Compact for Open-Access Publishing Equity

OVERVIEW

Scholarly publishing is going through a transformation as a result of digital means of communication, coupled with the financial predicament of libraries. With the most recent economic downturn, access to scholarly articles, so important to research progress and public advancement, will no doubt suffer.

Open-access scholarly journals have arisen as an alternative to traditional subscription scholarly journals. Open-access journals make their articles available freely to anyone, while providing the same services common to all scholarly journals, such as management of the peer-review process, filtering, production, and distribution. Since open-access journals do not charge subscription or other access fees, they must cover their operating expenses through other sources, including subventions, in-kind support, or, in a sizable minority of cases, processing fees paid by or on behalf of authors for submission to or publication in the journal.

Universities subsidize the costs of subscription journals by subscribing to them. Universities and funding agencies can provide equitable support for the processing-fee business model for open-access journals – to place the subscription-fee and processing-fee models on a more level playing field – by subsidizing processing fees as well.

The *compact for open-access publishing equity* supports equity of the business models by committing each university to "the timely establishment of durable mechanisms for underwriting reasonable publication charges for articles written by its faculty and published in fee-based open-access journals and for which other institutions would not be expected to provide funds."

A full account of the motivation for the compact can be found in the article "Equity for Open-Access Journal Publishing" published in the open-access journal *Public Library of Science Biology*.

Additional universities are encouraged to [sign on to the compact](#) at this web site.

This work is licensed under a [Creative Commons License](#).

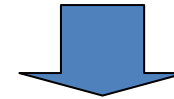
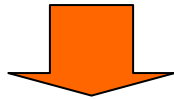

Pacte per l'Equitat

IDEA CLAU

INSTITUCIONS ACADÈMIQUES

**SUBSCRIPCIÓ
DE REVISTES**

=€=

**AJUTS PER A
PUBLICAR EN
ACCÉS OBERT**

La UB signa el Pacte

29-09-10 10:29

La Universitat de Barcelona s'uneix al Pacte per la igualtat de les publicacions en accés obert

Al setembre de l'any 2009 cinc institucions universitàries dels EUA varen crear el Pacte per la igualtat de les publicacions en accés obert Compact for Open-Access Publishing Equity per tal de comprometre's a crear mecanismes estables per facilitar que els investigadors poguessin publicar en revistes en accés obert. El principal mecanisme per aconseguir aquest objectiu ha estat la creació de fons per tal de sufragar els costos de publicar.

Des del mes de setembre de 2010 la Universitat de Barcelona, mitjançant el vicerectorat de Política Docent i Científica, ha establert uns ajuts per a tots aquells membres de la comunitat universitària que opten per publicar els resultats de la seva recerca en una revista en accés obert.

Un cop establert aquest fons, la Universitat de Barcelona ha decidit signar el pacte per la igualtat de les publicacions en accés obert i esdevenir d'aquesta manera la primera universitat europea a unir-s'hi. Aquesta signatura és una mostra més de l'aposta per obrir el coneixement de la universitat cap a la societat en general.

Ajuts UB

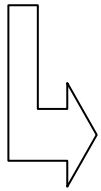
- Suport a la lliure difusió del coneixement
- Finançament a membres UB (també de les institucions del Grup UB, p.e. l'IDIBAPS) per a la publicació d'articles en revistes d'accés obert
- Condicions:
 - Revistes llistades en el [DOAJ](#)
 - Revistes membres de l'[OASPA](#) o adherides al seu [codi de conducta](#)
 - Queden excloses les revistes amb models híbrids
 - Articles acceptats a publicar a partir de: 1 set. 2010
 - Inclusió de l'article en el [DD-UB](#) + actualització dades [GREC](#)
 - Menció de l'afiliació UB del/s autor/s
 - Menció de l'ajut UB en els agraïments

Afiliació UB

- Manca de normalització dels noms dels autors i de les institucions

- Dispersió de la seva producció científica
 - disminució de la seva visibilitat, a nivell nacional i internacional
-
- Proposta d'unes [Recomanacions per a la correcta identificació d'autors i institucions de la UB](#) en les publicacions científiques
(Basades en les recomanacions proposades per la FECYT)

Informació i Suport

- **CRAI - Oficina de Difusió del Coneixement:**
 - **Assessorament i informació** als membres de la UB en tot el que fa referència a la difusió del coneixement científic que s'hi genera, així com en la utilització de materials aliens, posant èmfasi especial en les alternatives de divulgació lliure

Ignasi Labastida ilabastida@ub.edu

Tel. 35377

Cloenda

Gràcies pel vostre interès!

Rosa Zaborras zaborras@ub.edu

Tel. 934034720

Biblioteca de Medicina

Manel Ibáñez m.ibanez@ub.edu

Tel. 934021567

Biblioteca de Biologia

© R. Zaborras & M. Ibáñez, 2010

